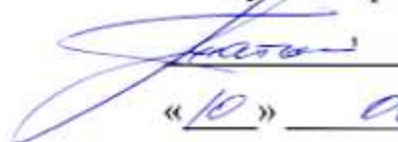

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

 Л.Р.Гнатюк

«10» 06 2022 р.

ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «БАКАЛАВР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 022 «ДИЗАЙН»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН»

Тема: «ПРОЄКТ ІНТЕР'ЄРІВ МУЗЕЮ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
НА ТЕРИТОРІЇ НВЦ ЕКСПОЦЕНТР УКРАЇНИ»

Виконавець: студентка групи 401 КАЛЮТА Елла Іванівна

Керівник: професор КД ОМЕЛЬЯНЕНКО Максим Вікторович

Нормоконтролер: професор, д.т.н. ОМЕЛЬЯНЕНКО Максим Вікторович

Київ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру

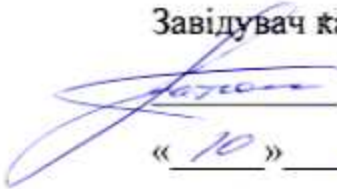
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітньо-професійна програма «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Л.Р.Гнатюк

« 10 » 05 2022 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання дипломного проекту

Калюта Елла Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові випускника в родовому відмінку)

1. Тема дипломного проекту **«Проект інтер'єрів музею образотворчого мистецтва на території НВЦ Експоцентр України»**

затверджена наказом ректора від « 04 » 04 2022 р. № 337/ст.

2. Термін виконання проекту: з 10.05.2022 по 12.06.2022

3. Вихідні дані до проекту:

технічне завдання, генеральний план ділянки, плани поверхів, розрізи

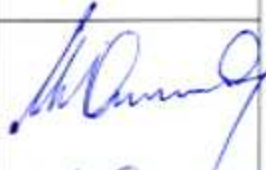

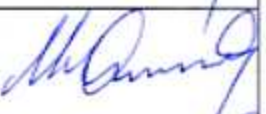

4. Зміст пояснювальної записки:

завдання на виконання дипломного проекту, реферат, зміст, вступ, три розділи основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки.

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

схема генплану з благоустроєм території, план до та після перепланування, зонування простору, план з розташуванням меблів, плани стелі та підлоги, розгортки стін приміщень, перспективні зображення інтер'єрів, креслення авторських розробок предметів наповнення інтер'єру, фото 3d-макетів, роздатковий матеріал.

6. Календарний план-графік

№ пор	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Зібрати матеріали щодо світової та вітчизняної практики, вимог до проектування дизайну музею	10.05.2021 – 17.05.2021	
2.	Виконати пошукові ескізи закладу	17.05.2021 – 19.05.2021	
3.	Розробити дизайн-концепцію інтер'єрів музею та план благоустрою	17.05.2021 – 19.05.2021	
4.	Розробити поповерхові плани, виконати розстановку меблів відповідно до функціонального зонування	20.05.2021 – 26.05.2021	
5.	Виконати плани підлоги з підбором необхідних підлогових покриттів	23.05.2021 – 26.05.2021	
6.	Виконати плани стелі з розташуванням освітлювальних приладів	23.05.2021 – 26.05.2021	
7.	Виконати розгортки стін 5х приміщень	27.05.2021 – 05.06.2021	
8.	Виконати візуалізацію інтер'єрів у комп'ютерній 3D графіці	27.05.2021 – 09.06.2021	
9.	Виконати робочі креслення розроблених об'єктів	05.06.2021 – 07.06.2021	
10.	Виконати 3d-макети розроблених об'єктів	08.06.2021 – 11.06.2021	
11.	Оформити пояснювальну записку до диплому згідно затверджених вимог	20.05.2021 – 31.05.2021	
12.	Виконати компоунання планшетів	01.06.2021 – 03.06.2021	
13.	Скомпонувати папку дипломного проекту та підготувати роздатковий матеріал	06.06.2021 – 10.06.2021	
14.	Підготувати доповідь захисту та презентацію у PowerPoint	08.06.2021 – 12.06.2021	

7. Консультанти з окремих розділів

Назва розділу	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання Видав	Завдання прийняв
Нормативна база	проф. КДІ Омельяненко Максим Вікторович		
Конструктивне вирішення	проф. КДІ, д.арх., проф. Чернявський Володимир Георгійович		
Інженерне обладнання	ст.викл. Обуховська Любава Василівна		

Дата видачі завдання: « 10 » травня 2022 р.

Керівник дипломного проекту Омеляненко М.В.
 (підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання Калюта Е.І.
 (підпис випускника) (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломного проекту «Проект інтер'єрів музею образотворчого мистецтва на території НВЦ Експоцентр» складається з: 44 сторінок тексту, 9 рисунків, 17 використаних джерел, 1 додатку.

Ключові слова: МУЗЕЙ, ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ, ДИЗАЙН, ІНТЕР'ЄР.

Актуальність теми. На сьогодні музейні установи виступають не тільки як енциклопедії, вони повинні дивувати, розвивати допитливість відвідувачів. Тому, щоб музей залишався сучасним, необхідно запроваджувати інноваційні форми діяльності. Реалізація функцій музею сприяє нормалізації соціокультурних відносин та зв'язків в суспільстві. Також музеї виконують функції організації взаємодії культур, вивчення історичних традицій та культурної спадщини батьківщини. Отже, можна зробити висновок, що тема дослідження музейної сфери є досить актуальною.

Об'єкт проектування – Музей образотворчого мистецтва

Предмет проектування – Проект інтер'єрів музею образотворчого мистецтва на території НВЦ Експоцентр України

Мета дипломного проекту – розробити дизайн інтер'єру для музею образотворчого мистецтва, дослідження основних напрямів інноваційних технологій у музейній діяльності, та застосування мультимедійних засобів для забезпечення комунікативної функції музеїв.

Методи проектування: Історичні (з метою аналізу історії даної проблематики); загальнонаукові (функціональний, системний – для визначення основних функцій та напрямів у дослідженні); методи аналізу, синтезу, (для вивчення культурологічної, соціологічної, історичної літератури).

Практичне значення проектування полягає в розроблені планування та формування інтер'єрів музею вдосконалених сучасними технологіями, для збереження та продовження популяризації даних закладів в суспільстві.

ЗМІСТ

ВСТУП.....8

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МУЗЕЙНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

1.1 Історія розвитку музейної сфери в Україні.....10

1.2 Класифікація музеїв.....16

1.3 Порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду проектування інтер'єрів музеїв.....21

Висновки до 1-го розділу.....26

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ МУЗЕЮ

2.1 Функціональне зонування інтер'єрів закладу.....28

2.2 Специфіка обслуговування закладу, ергономіка.....30

Висновки до 2-го розділу.....32

РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ МУЗЕЇВ

3.1 Загальні положення 33

3.2 Благоустрій території 34

3.3 Просторово-конструктивне рішення 35

3.4 Концепція дизайну інтер'єру 36

Висновки до 3-го розділу.....37

Загальні висновки.....38

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....39

ДОДАТКИ.....42

ВСТУП

Історія музейної справи – це історія людства. *Historia est vitae magistra* (історія- вчитель життя). Вислів давньоримського видатного політичного діяча Цицерона.

Головним призначенням музеїв є збереження та продовження пам'яток культури своєї батьківщини, для майбутніх поколінь, саме розвиток музейної справи є найперспективнішим напрямом, в досягненні цієї мети.

Музейна справа в законі, характеризується як спеціальна галузь наукової та культурно-освітньої діяльності, що здійснюється музеями щодо вивчення, збереження, укомплектування та використання пам'яток народу, як духовної та матеріальної культури. Музей дозволяє людині власними душевними зусиллями, подолати особисті і зовнішні стереотипи, та сформувати цілісне сприйняття минулого і теперішнього часу.

Музеї є головним центром збереження та продовження історико-культурної спадщини, і Україні є чим пишатися, адже, музейна сфера в Україні сьогодні – це 458 державних і комунальних музеїв, де зберігається близько 12 мільйонів музейних предметів, які належать до державної частини музейного фонду України.

Насправді це є досить потужний пласт, завдяки якому 20 млн. відвідувачів які щороку відвідують експозиційні зали українських музеїв, мають можливість поринути в атмосферу буття, та отримати уявлення про найрізноманітніші аспекти людського життя від історії побутових речей до освоєння космічного простору, від перших викарбовувань думок в кам'яному віці до найскладніших концепцій в сучасному мистецтві.

На сьогодні музейні установи виступають не тільки як енциклопедії, вони повинні дивувати, розвивати допитливість відвідувачів. Тому, щоб музей залишався сучасним, необхідно запроваджувати інноваційні форми діяльності. Отже, можна зробити висновок, що тема дослідження є досить **актуальною**.

Об'єкт проектування – Музей образотворчого мистецтва

Предмет проектування – Проєкт інтер'єрів музею образотворчого мистецтва на території НВЦ Експоцентр України

Метою дипломної роботи є дослідження основних напрямів інноваційних технологій у музейній діяльності, та застосування мультимедійних засобів для забезпечення комунікативної функції музеїв. Визначення функціонального планування, розробка інтер'єру закладу, що має забезпечити створення зручних умов для праці, та комфортного перебування в даному закладі. Функціональне зонування приміщень в відповідності до їх призначення, для комфорту працівників та відвідувачів.

До **основних завдань** роботи відносяться:

1. Дослідження музейних установ в системі освіти та культури.
2. Визначення особливостей функціонування музеїв.
3. Дослідити основні принципи та важливість застосування новітніх технологій в музею.

Методи дослідження: історичні (з метою аналізу історії даної проблематики); загальнонаукові (функціональний, системний – для визначення основних функцій та напрямів у дослідженні); методи аналізу, синтезу, (для вивчення культурологічної, соціологічної, історичної літератури).

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МУЗЕЙНОЇ СФЕРИ

1.1 Історія розвитку музейної сфери в Україні

По історичних даних, на території України музеї з'явилися досить давно, у IX ст. колекціонування в Київській Русі набуло великого поширення.

Спочатку почали збирати різні цінності, князі, бояри, дружинники та духівництво. Наприклад відомо, що князь Володимир привіз із Херсонеса бронзові скульптури, та встановив їх на міському майдані у Києві для загального огляду.[14]

Характерними музеями сховищами на той час були храми Київської Русі – центри тогочасної освіти та культури. Там зберігали коштовні подарунки, цінну документацію, кращі мистецькі твори – золотий та срібний посуд, ікони, дорогоцінні речі побуту тощо. За свідченням « Повісті минулих літ», у десятирній церкві, храмі X ст. зберігалися переможні знамена, вбрання перших князів, дорогий посуд. [7]

Отже, в тодішній період збирали не лише цінності й мистецькі твори, а й речі, пов'язані з відомими людьми, або визначними подіями.

Найбільші колекції були зібрані в Софіївському соборі, збудованому за Ярослава Мудрого у Києві, там було створено першу бібліотеку на Русі, яка передувала багатьом західноєвропейським книгозбірням. Також окрім книг в Софіївському соборі зберігалися цінні колекції ікон, дорогі речі побуту, та церковного посуду. В часи воєн, ворожих навал ці збірки були знищені, і ми знаємо про них лиш е зі згадок в літописах.[12]

Великі збірки цінностей також були в Києво-Печерській Лаврі, та Троїце-Сергійовій Лаврі, в храмах Володимира, Чернігова, Новгородта та інших міст Київської Русі XIX століття.

Перші наукові музеї в Україні були створені на початку XIX ст. Ряд археологічних музеїв було створено на півдні, сприяло цьому зацікавлення пам'ятками тодішньої старовини та успіхи археології, зокрема відкриття античних міст: Ольвія, Херсонес, Пантікапея та ін. [17]

В 1806 р. був створений перший музей у Миколаєві, на основі збірки випадкових античних пам'яток, які були знайдені на узбережжі Чорного моря, та належала Чорноморському гідрографічному депо. Та існував музей недовго, всі колекції були передані до інших музеїв. [14]

При Харківському університеті в 1807 р. було відкрито Мінералогічний, Археологічний, Зоологічний, Музей образотворчих мистецтв. В 1834-1837рр. при Київському університеті, було створено ряд музеїв завдяки першому ректорові М.Максимовичу. Зберігались в університетському музеї старожитностей цінні колекції пам'яток історії Київської Русі – різні побутові речі, списи, мечі, та багато іншої зброї, архітектурні деталі; мозаїки і фрагменти фресок, виявлені під час розкопок Десятинної церкви і Золотих воріт, візантійські та арабські прикраси, давньоруські гривні, золоті та срібні прикраси X-XIII ст. Також там були стародруки, унікальна документація, малюнки, плани та карти Києва за різних часів. Над даними зібраними матеріалами працювали відомі історики К. Бестужев-Рюмін, Д. Самоквасов, Д.Іловайський, та учені з Польщі, Німеччини, Угорщини, Голландії, Індії та інших країн. Всього, по підрахунках, в музеї зберігалось близько шість з половиною тисяч речей.

Нумізматичний музей Київського університету мав досить багаті колекції, тому що, туди надходили цінні знахідки скарбів із розкопок в Києві та його околиць. У 1865 р. збірки музею нараховували до 27 тисяч експонатів. Серед них арабські дирхеми, візантійські, античні російські та західноєвропейські монети, гривні, унікальні срібляники та злотники київських князів. Та найголовнішим надбанням музею, вважається скарб давньоруських срібляників X-XI ст. [17]

В кінці XIX ст. з ініціативи Товариства шанувальників мистецтва та старожитніх речей побуту був створений Міський музей у Києві. При створенні брали участь відомі вчені: історик М. Біляшівській (був директором музею понад 20 років), археолог В.Хвойка, Б.Ханенко – меценат та колекціонер. В музеї були зібрані багаті етнографічні колекції, зібрані Д. Щербаківським та М. Біляшівським, Б.Ханенко, О.Бобринський М.Терещенко передали музеєві різноманітні художні та історичні колекції.

На той час музейні археологічні колекції склалися з 17 тис. різних предметів. Там були рідкісні пам'ятки з епохи палеоліту(з Кирилівської стоянки в Києві), неоліту та енеоліту (з с. Трипілля.), скіфські речі з доби бронзи, знайдені під час розкопок курганів, давньоруські- з Києва, Родня, Білгорода та інших міст, античні – з Олівії, Боспора, Херсонеса. В музеї зберігались грамоти, печатки цехів, цінні історичні документи, універсали, бойові прапори, зброя, значні нумізматичні колекції. У Київській, Чернігівській та Полтавській губерніях, були зібрані багаті та етнографічні збірки – близько 50 тис. речей. В музеї також були єгипетські старожитності (мумії, скульптури, саркофаги). В художньо-промисловому відділі експонували вироби з бронзи, срібла, кришталю й фарфору іноземних та російських фабрик, були присутні твори Т.Шевченка, М. Вурбеля, Г.Нарбута та ін.[14]

Чернігівській музей виник наприкінці XIX ст. та одночасно діяв з Київським, на базі особистого музею відомого колекціонера В.Тарановського та міського музею Архівної комісії.

В 1902 р. було створено Чернігівський загальнодоступний музей українських старожитностей. Експозиція сучасності розміщена в 16 залах в будинку колишньої чоловічої гімназії, побудованому за проектом архітектора А.Захарова в 1804 р .[12]

Під час різних періодів значна частина матеріалів з Чернігівського історичного музею була передана до Києва, для створення музею імені Т.Шевченка, до музею М.Коцюбинського в Чернігові, Чернігівського художнього музею, та музею М.Щорса в м. Щорс.[7]

У зв'язку зі святкуванням 1000-ліття Чернігова в 1909 р. обидва музеї були об'єднані в один історичний. Складався він з двох відділів, в першому зберігались портрети історичних осіб, вироби цехових майстрів, медалі, різноманітна зброя, монети, жетони, речі церковного вжитку, та великі етнографічні колекції – вбрання, зразки меблів, деталі жител. В другому експонували пам'ятки кам'яного віку з Чернігівщини, скіфський посуд та зброя з Полтавщини, античні пам'ятки з Керчі та Херсонеса, слов'янські пам'ятки з розкопок Чорної могили й курганів на горах у Чернігові.

Великий внесок в розвиток музейної сфери, внесли українські передові вчені, ентузіасти, наукові та мистецькі товариства. Д.Яворницьким була зібрана унікальна колекція пам'яток з історії запорізького козацтва (75 тис одиниць). Експозиція музею поділялася на такі відділи: археологічний, доісторичний, скіфський, тюркській, грецький, запорізький, етнографічний, природничий, церковний.

Кінець XIX – початок XX ст. характеризується відкриттям таких музеїв: Полтавській земській, Херсонській археологічний, етнографічний Харківського історико-філологічного товариства, Таврійської архівної компанії, Товариства дослідників Волині в Житомирі, Археологічний музей при вищих жіночих курсах в Києві та ін.

Завдяки ініціативі деяких ентузіастів було створено декілька музеїв в повітових містах та селах: Острозький, Остерський, Вовчанській, Ніжинській, Кам'янець-Подільській, Хорольській, в с. Круглику під Лубнами, та в с. Городку на Волині (всього на східній Україні до 1917 р. нараховувалось 36 музеїв). [14]

На західноукраїнських землях найбільшим музейним центром було м. Львів. В 1874 р. там було засновано Музей художньої промисловості, а в 1895 – Музей етнографії. В 1887 р. Музей Ставропійського університету. 1904 році в Львові було започатковано Археологічний музей «Народного дому». Музей старожитностей було відкрито при Науковому товаристві ім. Т.Шевченка, в 1912 р. створено Тернопільській краєзнавчий музей.[7]

В 1917 р. після революції, музею були передані до власності народу і націоналізовані. В 20-30-ті роки музейні установи в Україні значно зросли. Було відкрито нові краєзнавчі музеї – Конотопський, Одеський, Вінницький, Путивльський, Черкаський та ін.

В кінці 1940 р. в Україні діяло 174 музеї. Багато музеїв в роки Великої Вітчизняної війни було пограбовано. Велика кількість цінних експонатів було вивезено до Німеччини. Після війни зруйновані музеї було відбудовано, та частково повернено вивезені колекції. [12]

Наприкінці 1960 р. в Україні працювали 132 музеї, серед яких 51 краєзнавчий, 24 історичних, 27 художніх, 28 меморіальних та літературних, 2 природознавчі, і крім того, 7 заповідників. [7]

В другій половині 60-х років було прийнято постанову «Про увінчення пам'ятних місць, пов'язаних з історією Запорізького козацтва», та «Державна програма увінчення сторінок історії українського козацтва».

В кінці 1984р. були діючими в Україні 174 музеї, 38 серед них історичні, 56 краєзнавчих, 34 художніх, 34 меморіальних та ін. В 90-ті роки ХХ ст. кількість музеїв зменшилася. [12]

Музейна справа в Україні, яка має тривалу історію та істотний доробок, розвивалася завдяки цілісності музеєзнавства як наукової галузі, започаткованої працями І.Свенцицького («Про музеї і музейництво. Нариси і замітки», 1920р.) та М. Біляшівського («Наші національні скарби», 1918р.)

Протягом ХХ ст. музейна справа в Україні розвивалася, шукала нові методи та підходи у роботі, завдяки чому стали змінюватися й самі музеї. Зі сховищ приватних колекцій вони поступово перетворювалися на центри наукових досліджень, а згодом - і на просвітницьку роботу. Не втрачаючи при цьому своїх попередніх функцій, музеї були визнані як заклади культури та дозвілля. Водночас складається концепція музею як багатофункціонального закладу, який здатний

різними шляхами служити суспільству з урахуванням інтелектуального рівня його членів.

1.2 Класифікація музеїв

Мережа музеїв в Україні побудована на основі усталеної в українському музеєзнавстві їх наукової типології та класифікації.

Класифікація музеїв – це розподіл музеїв на групи за однією чи декількома визначальними ознаками. Необхідність класифікації музеїв, зумовлена різноманітністю форм музейних установ.

Розподіл музеїв на критерії класифікації відбулося в 1920 р., коли формувалася державна музейна мережа, така класифікація враховувала статус та профіль, а також відомчу підпорядкованість установ. [7]

Наприкінці ХХ ст. практикувався розподіл музеїв за типами, видами і профілями. До 1990-х року застосовувався адміністративно-управлінський принцип розподілу музеїв на категорії. Категорія визначалася за ознаками чисельності фондів і відвідування, та впливала на фінансування музеїв, та на заробітню плату їх співробітників. [9]

Тип музею визначають за його суспільним призначенням, метою діяльності тощо. Сьогодні на практиці використовуються різноманітні критерії типології музеїв, зокрема: за формою власності, за профілем, родом діяльності, статусом (рангом, категорією), за масштабом діяльності.

Відповідно до такої класифікації, всі українські музеї розподіляють за типами та профілями.

Існує три типи музеїв (за категорією відвідувачів):

1) Публічні, або науково-освітні масові. Це музеї призначені для всіх громадян та гостей України, їх в Україні найбільше. Це Державний історичний

музей України в Києві, Дніпропетровський історичний музей, Львівська галерея мистецтв тощо;

2) Академічні або науково-дослідні – призначені для спеціалістів. Створюються при науково-дослідних інститутах, академіях, мають вузькоспеціалізований характер. Це так звані наукові лабораторії (Львівський природознавчий музей НАН України, Центральний науково-природознавчий музей НАН України);

3) Навчальні – призначені для студентів та учнів. Створюються вони при школах, середніх спеціальних та вищих навчальних закладах (Музей археології при інституті українознавства імені І.Крип'якевича НАН України, Геологічний та Мінералогічний музеї Львівського університету імені І. Франка).

Університетські музеї – одні з найстаріших університетів світу. Перші університетські музеї представляли собою комплексні збірки суспільної та природної історії, і суспільних досягнень людини.

Основні профілі музеїв:

Музеї історичного профілю. Група, до якої належать музеї що зберігають, збирають, вивчають і популяризують духовні та матеріальні пам'ятки культури українського народу. Музеї історичного профілю зберігають величезні цінності, ведуть повномасштабну освітньо-виховну та науково-дослідну роботу. Ця група музеїв є найпоширенішою в Україні. Перші такі музеї, історичні(археологічні) постали в нашій країні на початку XIX ст. в Миколаєві, Одесі, Феодосії, Керчі.[7]

За складом колекцій та основними завданнями експозиційної діяльності, музеї історичного профілю поділяють на такі види: археологічні, загально-історичні, воєнно-історичні, історико-культурні, історико-архітектурні та етнографічні. Сюди ж відносять природничо-наукові та музеї історії культури та науки. Кожен з цих музеїв має свою специфіку, яка являється в характері експозицій і складі фондів колекцій. [9]

Для історичних музеїв характерно довготермінові експозиції, та різні форми виставкової роботи. Більшість таких історичних музеїв України, розташовані в будинках, які є пам'ятками культури та історії, серед яких мають філії як у межах окремого міста, так і цілої області.

Загально-історичні музеї створені з метою висвітлення історії людства та нашої країни, і мають сформовані експозиції згідно з найважливішими етапами та періодами вітчизняної та світової історії. Традиційно такі музеї мають зали з первіснообщинної історії, культури доби міді, раннього заліза й бронзи, епохи слов'янської культури та антської державності, періоди Київської Русі, період етнокультурного та економічного розвитку XIV-XIX ст., періоди першої і другої світових воєн, голодоморів і сталінської репресії, українізації, та зали новітньої історії української державності. До загальноісторичних музеїв України належать Харківський, Львівський, Черніговський, Дніпропетровський історичні музеї, Державний історичний музей України в Києві та інші.

В фондах краєзнавчих та загальноісторичних музеях зберігаються етнографічні, археологічні, нумізматичні колекції, а також колекції предметів побуту, рідкісних книг, творів образотворчого мистецтва, зброї, фото-документальні матеріали з історії краю, також власні вонди передані музеям приватними колекціонерами.

Меморіальні музеї присвячені пам'яті видатних державних, політичних та військових діячів, письменників, учених, композиторів, художників та ін., та є окремим видом музеїв історичного профілю. Створюються вони на базі пам'ятних комплексів та охороняються державою. [15]

Воєнно-історичні музеї – це окремий вид музеїв історичного профілю. В таких музеях представлені колекції військової техніки та приладів, колекції вогнепальної та холодної зброї, прапори, фото- і кінодокументи, медалі, прапори, комплекси особистих речей та документів військових, карти. Такі музеї ведуть велику науково-

просвітницьку діяльність, яка спрямована на формування відчуття патріотизму, та інтерес до героїчної історії батьківщини.

Археологічні музеї – це вид музеїв історичного профілю, мета яких є збереження, збирання, вивчення і експонування предметів, які мають історичну цінність. Їх збірки колекціонуються з пам'яток матеріальної культури від найдавніших часів, виявлені під час археологічних досліджень. Об'єктами таких музеїв також можуть стати нерухомі археологічні пам'ятки: древні городища, поховання, культові, оборонні та цивільні споруди. Існують археологічні музеї у вигляді музеїв-заповідників, колекційних музеїв, музеїв-пам'яток та музеїв просто неба.

Етнографічні музеї досить поширений вид музеїв в Україні історичного профілю, які збирають, зберігають, вивчають та колекціонують етнографічні експонати, які знайомлять нас із процесами етногенезу, побутом та культурою своєрідних етнічних спільнот за різних історичних періодів.

Найбільшим українським музеєм просто неба, є Національний музей народної архітектури в с. Пироговому. Експозиції даного музею розповідають про різні регіони України: Карпати, Середню Наддніпрянщину, Слобожанщину, Полтавщину, Поділля, Полісся та південь України. [9]

Музеї історії релігії – досить поширений вид музеїв історичного профілю, колекції таких музеїв документують розвиток та генезис релігії (світових релігій) як соціокультурного феномену. Широкого поширення та тенденційну ідеологію ці музеї набули в комуністичну добу, з так званою ідеологією наукового атеїзму. В сучасних умовах частина таких закладів припинила своє існування, деяка частина зберегла унікальні фонди та зазнала трансформації експозиційного наповнення і суспільних функцій. [14]

Краєзнавчі музеї. Музеї краєзнавчого профілю збирають, зберігають, вивчають, експонують матеріали які розповідають про історію, культуру, природу та економіку певного краю. Зібрані в таких музеях палеонтологічні, геологічні,

зоологічні, ботанічні, археологічні, етнографічні та інші колекції, знаряддя праці, твори мистецтва, народної творчості, літератури, вироби місцевих промислів різних історичних періодів. [18]

Особливістю таких музеїв є те, що вони експонують матеріальні пам'ятки і свідоцтва, зібрані на невеликій території, репрезентують її краєзнавчу спадщину.

Українські краєзнавчі музеї здійснюють досить значну науково-дослідну роботу, яка спрямована на вивчення колекцій, археологічні розкопки та наукові експедиції, видають науково-популярну і наукову літературу.

1.3 Порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду проектування інтер'єрів музею.

Музеї в сучасному світі є головними пам'ятками сучасних мегаполісів. Побудова масштабних будівель, спроектованими відомими світовими архітекторами, прагнуть вразити туристів своєю унікальністю та ефектністю.

В результаті музейна сфера стає інсталяцією і пам'яткою розвитку сучасного всесвіту. Їх наповнення та зручність відходять уже на другий план, адже, музеї сучасного мистецтва стають дедалі цікавішими за саме сучасне мистецтво. Однак після кризи в 2008 році набридлих музеїв-«атракціонів» замінюють прості і функціональні будівлі, та новий «Гараж» Рема Колхаса – наочний приклад нової моди.

Порівнявши архітектуру та дизайн відомих світових музеїв, їх концептуальну побудову, можна зробити висновок, що в експозиційній світовій практиці, останнім часом домінує напрямок, який базується на відкритті побудові образу. В основі якого лежить своєрідна концептуальна задумка, а художня інтерпретація є задає цій концептуальності не тільки форму й зміст, а виразність та силу пластичного образу.

В сучасному розумінні, експозиція музею вибудована для представлення та інтерпретації не так предметного ряду, як змісту.

Для предметів всіх музейних колекцій, простір зазвичай забарвлений естетичним звучанням і безпосереднім контактом з тим, хто стоїть за предметом, часом, епохою, та безмежним внутрішнім світом людини. Від здатності сприйняття та тонкості почуттів глядача, залежатиме вся глибина та освоєння отриманого імпульсу, який ініціюється музейним предметом та музейним оригіналом.

Архітектурно-просторова побудова музеїв має сприяти розкриттю тематики їх споруд, технологічних процесів, що відбуваються, планувальних структур, тощо.

Нижче я зазначила досить відомі світові музеї, які користають великою популярністю, та достойно оцінені архітектурними експертами, та музеї сучасного мистецтва, побудовані відомими архітекторами по всьому світу. Музеї, які були, та є прототипами для багатьох інших світових музеїв, в різних стильових концепціях та обрамленнях.

Музей Гуггенхайма

Своєю архітектурною побудовою нагадує раковину, в Нью-Йорку — один з найвідоміших проектів патріарха американської архітектури Френка Ллойда Райта. При створенні цього виставкового простору, Райт вирішив відмовитися від побудови багатьох залів і створити єдиний маршрут у вигляді перекинутої спіралі. За задумом архітектора, відвідувачі мали підніматися на ліфті до верхнього поверху музею, і погали спускатися вниз по пандусу, оглядаючи експозицію. Однак, Райт не дожив до завершення будівництва і від такої його схеми відмовилися. Фактично, цей музей став провісником сучасних будівель, хоча, за нинішніми мірками, він і виглядає скромно.[13] Мал 1.1

Центр Помпиду

Спільна робота Річарда Роджерса і Ренцо П'яно (після завершення праці над проектом, Роджерс і П'яно стали працювати окремо, але обидва стали класиками

стилю хай-тек). Після його відкриття у 1977 році, музей критикували за надмірно радикальний зовнішній вигляд, що різко виділяється у традиційній паризькій забудові. Буквально, архітектори створили «машину для виставок»: усі комунікації будівлі було винесено назовні, що дозволило звільнити більше місця для зал та виставок усередині. Що відрізняє цей музей від якогось звичайного цеху чи будь-якої іншої промислової будівлі? Для вигляду Центру Помпідю досить важливим є відчуття постійної новизни: на відміну від класичної архітектури, сучасні будівлі погано старіють, і тому їх доводиться регулярно підтримувати в доброму стані. В сучасному мистецтві має бути завжди нова обгортка. [13] Мал 1.2

Музей Гуггенхайма в Більбао

Одна з найбільш відомих будівель ХХ століття, яка запустила світову моду на деконструктивізм та будівлі-атракціони. Якщо у випадку з Центром Помпідю незвичайний зовнішній вигляд був не головною ціллю архітекторів, а лише наслідком функціонального рішення, то для проектування таких викривлених форм музею в Більбао, архітектор застосовував спеціальне програмне забезпечення, яке взагалі використовувалося в літаковій промисловості. І в результаті отримав величезний оплавлений корабель — дуже незвичайний, але не найфункціональніший. Відкриття музею зробило Більбао привабливим туристичним центром та запустило процес до активного оновлення міста. Так, цей «ефект Більбао» — створення ефектного з архітектурного погляду, культурного центру, намагалися повторити і в інших містах, але вони, частіше за все, виявлялися безуспішними. Мал. 1.3

Тейт Модерн.

На рубежі століть, швейцарський дует Жака Херцога та П'єра де Мерона перевів фокус, зворотний тому, що спроектував Френк Гері. Архітектори перетворили колишню електростанцію Бенксайд на березі Темзи на галерею Тейт Модерн. Внаслідок реконструкції, колись ще цехи, перетворились на мінімалістичні виставкові просторові зали. Якщо в Більбао будівля мала вражати

ефектною архітектурою, а самі твори мистецтва йшли на другий план, то в Лондоні архітектура була підкреслена нейтральною. Через рік швейцарці здобули Прітцкерівську премію, а масштабний Турбінний зал став своєрідним символом сучасних виставкових просторів. [13] Мал. 1.4

Денверський музей

Нова будівля Денверського художнього музею з титану та скла – один із найвідоміших проектів Даніеля Лібескінда. Будівля продовжує лінію музею Гуггенхайма: це, швидше за все, не виставковий простір, а громадська зона, новий міський символ та елемент довкілля.

Однак, якщо берлінський Єврейський музей став тріумфом архітектора — зламані форми цієї будівлі передавали жах трагедії, і будівля сама по собі була інсталяцією, то будова в Денвері — стала провалом. Ефектна форма лише ускладнила експозицію творів мистецтва, і через п'ять років поруч з першим з'явився новий музейний корпус — нейтральний паралелепіпед. [13] Мал. 1.5

Новий музей сучасного мистецтва

Музей сучасного мистецтва в Нью-Йорку - своєрідний тріумф простоти та нейтральності. У південному Манхеттені, японський дует SANAA наче покидав один на одного шість залізобетонних коробок і отримав незвичайну пам'ятку, яка, навпаки, намагається бути якомога непомітною. В середині нового музею, такі ж білі місця для виставок. Завдяки тому, що блоки будівлі розташовані зі зсувами, в музеї вдалося створити незвичайне скління, яке пропускає у виставкові зали денне світло.

Новий музей – символ втоми від архітектурних надмірностей: світова мода на деконструктивізм змінилася захопленням мінімалізмом та простими формами. Через три роки після відкриття музею, дует Кадзуе Седзіми і Рюе Нісідзави отримав за нього Прітцкерівську премію. [13] Мал. 1.6

МАХХІ - Національний музей мистецтв ХХІ століття

Національний музей мистецтв ХХІ століття, на місці колишніх казарм біля північної околиці Риму — opus magnum Захи Хадід то ще один виклик з рубежів століть. В кінці 1990-х виявилось, що Рим є єдиною з європейських столиць, де немає музею сучасного мистецтва. Так в 1999 році було проведено архітектурний конкурс, у якому перемогу здобула Заха Хадід. Новий музей Риму мав стати предметом мистецтва, та самим собою: у внутрішніх просторах музею важко відгадуються окремі приміщення, швидше за все, вони виглядають як кишечник досить великої тварини. Будівлю завершили лише до кінця десятиліття, і відразу після цього британка отримала почесну премію Стерлінга. [7]

Будівля МАХХІ — явні наслідки захоплення Хадід супрематизмом, але римські критики порівняли споруду з макаронами. Як і інші її споруди, це самотня річ у собі, яка може обійтися без мистецтва — і без людей. Мал1.7

Фонд Louis Vuitton

Побудований музей в 2014 р. в паризькому Булонському лісі, це ще одна характерна риса Френка Гері у жанрі. Заради ефектного візуального вигляду було вигадано безліч новаторських технічних рішень, але зручність та ефективність використання музею опинилися під питанням, а на конструювання викривлених залів, архітектор віддав на відкуп кураторам. Будівництво розтяглося на вісім років, і на момент завершення будівлі час подібної архітектури, минув уже. [13] Мал 1.8

Висновки до 1-го розділу

Підсумовуючи дані цих досліджень, слід зазначити, що Україна має потужний історико-культурний потенціал, який використовується як всередині країни, так і на світовому рівні.

В наведених прикладах можна спостерігати найменше дві магістральні тенденції в проектуванні сучасних музеїв. Перша заснована на принципах пристосування старих історичних будівель, часто промислового напрямку, під нову функцію. Друга - коли архітектура підпорядковується творам, експонованими в ній.

Порівнюючи іноземний та вітчизняний досвід в проектуванні музеїв, тенденції розвитку у значних прикладах дедалі більше тяжіють до образно-емоціональної побудови. Таку динаміку можна відстежувати в наступному:

- Від предметної форми до поняття знака, коду;
- Від перегляду до переосмислення
- Від лаконізму і однозначності музейного вираження до багатогранності, насиченості, індивідуальності та авторської інтерпретації;
- Від наукової системи, яка ілюструє рівень переосмислення явища в сфері профільних дисциплін до побудови складної сюжетно-концептуальної систематизації образів.
- Все разом виконує важливу функцію в діяльності сучасного музею, доповнює його сучасними засобами комунікації, реальними сучасному суб'єкту його глядачеві, що посилює та затверджує конкурентоспроможність в низці потужних сучасних інформаційних інститутів, до яких він належить.

Я хотіла б зазначити основні риси експозиційного дизайну музеїв сучасності, які достатньо виражені в порівнянні всієї історії музейної сфери.

В музейній сфері можна виділити дві основні інтер'єрні течії – використання інтер'єру як фон для творів, і прив'язка інтер'єру до теми експозиції. Експозиційне

обладнання має великий вплив на сприйняття, і за допомогою дизайну підкреслює основний задум композиції.

Отже, дослідження музею як феномена підсистеми культури є важливим і актуальним для дослідження як музею, так і культури в цілому, оскільки культурні установи та інститути являють собою одну з форм її буття і можуть дати безцінний матеріал для аналізу способів існування і алгоритмів подальшого розвитку культури.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ МУЗЕЮ

2.1 Функціональне зонування інтер'єрів і необхідні приміщення.

При проектуванні музеїв особлива роль приділяється комунікаціям: коридорам, галереям, сходам, пандусам - вони мають брати активну, та навіть основну участь у формуванні внутрішнього простору і схем руху.

Функціональне зонування – розподіл споруди на зони з однорідних груп приміщень, виходячи з спільності їх функції. Функціональні блоки – загальні за функцією групи приміщень. [14]

Розрізняють три типи функціонального зонування:

- Горизонтальне функціональне зонування – всі функціональні блоки знаходяться на одному рівні та пов'язані між собою горизонтальними комунікаціями;
- Вертикальне функціональне зонування – всі функціональні блоки знаходяться на різних рівнях та пов'язані між собою вертикальними комунікаціями;
- Горизонтально-вертикальне функціональне зонування базується на поєднанні двох вище наведених типів і на практиці є найпоширенішими.

Головна функція зонування – виявлення взаємозв'язків між групами приміщень та самими приміщеннями, за збереження їх чіткого розмежування. Це вирішується завдяки певному угрупованню приміщень. При якому можна виділити основні схеми угруповань приміщення, що мають вплив на організацію внутрішнього простору музею. [9]

Також потрібно зазначити, що одним з основних завдань в будівельній галузі є створення комфортного середовища для людини. Завжди при створенні середовища для людини повинні бути чітко вписані нормативні вимоги, яким необхідно слідувати. Ці нормативні вимоги не повинні створювати складностей як для людей, так і для проектувальників.

На першому етапі проектування необхідно проаналізувати потреби людини до середовища (житлового, громадського, виробничого). На підставі цих досліджень визначають вимоги до конкретного типу середовища та його елементів, після чого проектувальник з урахуванням всіх вимог проектує об'єкти для життя та діяльності людини. [11]

Організації видів діяльності музеїв та всіх функціональних процесів що входять до будівлі музею, відповідають такі основні функціональні групи:

- Вхідна група приміщень;
- Експозиційна частина;
- Виставко-лекційний зал;
- Технічні приміщення;
- Адміністративні, підсобні та робочі приміщення;
- Бібліотека;
- Фондосховища.

Всі функціональні блоки можна скомпонувати в основні, допоміжні і обслуговуючі приміщення за призначенням.

Залежно від переважного використання приміщень відвідувачами та співробітниками музею вони поділяються на такі основні функціональні зони:

А – відвідууючу (відкриту);

Б - службову (закриту).

Розподілення площі між основними групами приміщень залежить від профілю музею, його величини та значущості. Приблизні співвідношення приміщень такі:

- експозиційні зали – 40-60 %;

- фондосховища - 15-30 %;

допоміжні та обслуговуючі приміщення - 35%.

Всі функції музею можна поділити на загальні, специфічні і допоміжні.

2.2 Специфіка обслуговування закладу, ергономіка

Організації діяльності музею, та всіх функціональних процесів, що входять до будівлі музею, поділяються на такі типи:

- осередкова;
- коридорна;
- Анфіладна;
- зальна;
- атріумна;
- павільйонна;
- Змішана (комбінована).

Найпоширенішим графіком руху, є рух по повздовжній схемі, який представляє собою послідовний перехід з одного залу експозиції в інший, також рух по кільцевій, або замкнутому колі. [14] Мал. 2.1

За функціональною схемою базується безпосередній зв'язок експозиційних приміщень з вхідною групою, приміщеннями для обслуговування відвідувачів та адміністрацією. Виробничі приміщення проектують з окремим входом та пов'язують з експозиційними приміщеннями.

Експозиційні приміщення становлять композиційний центр будівлі, їх розміри можуть бути дуже різноманітними. В практиці будівництва музеїв зустрічаються експозиційні зали площею до 26 тис. м² та з різною висотою. Однак аналіз проведений по видовищних будівель споруд показав, що рекомендовано обмежитися трьома типами залів площею 900, 1500 та 3000 м² з трьома розмірами

за висотою: 4,5 м – для розміщення невеликих експонатів з навантаженням на перекриття до 500 кг. 6 м – для машин і механізмів з навантаженням до 1000 кг/м²– для особливо великих експонатів. Адміністративні приміщення та майстерні проектуються з висотою поверху 3,3 м, в єдиній конструктивно-планувальній сітці 6Х6 м.

Функціональна структура громадських будівель складається з трьох основних частин:

- рекреаційно-оздоровчої;
  - господарсько-побутової;
  - виробничої;
- Приміщення будівлі має найточніше відповідати тим процесам, які у ньому здійснюються. Відповідність приміщення однієї чи іншої функції досягається тоді, коли в ньому створюються оптимальні, комфортні умови для людини, тобто простір відповідає виконуваному в приміщенні функціонально-технологічного процесу.[5]

Висновки до 2-го розділу

Таким чином, до особливостей проектування музеїв можна віднести такі чинники: необхідність розроблення і обліку єдиної художньої концепції музею, з відповідним характером музею, особливостям візуального сприйняття, індивідуальним втіленням в натурі, використання інноваційних технологій проектування, сучасних будівельних конструкцій та оздоблювальних матеріалів, які відповідають вимогам технічного регламенту безпеки будівель і споруд, створення доступного середовища для всіх категорій громадян, зокрема мало мобільних.

Основним завданням функціонального зонування, є створення взаємозв'язків між приміщеннями (або групами приміщень) та збереження їх чіткого розмежування. Ці завдання вирішуються за допомогою певного угруповання приміщень. При цьому потрібно виявити деякі основні схеми угруповання приміщень, що мають вплив на організацію внутрішнього простору музею.

З переглянутих джерел було вивчено специфіку технології обслуговування та його ергономіку.

Головними особливостями проектування музеїв є:

- Створення складної об'ємно-планувальної структури будівлі в зв'язку з багатогранністю діяльності музею;
- Необхідність розробки і обліку єдиної художньої концепції музею, відповідно до характеру колекції і її індивідуального втілення;
- Особливості візуального сприйняття;
- Використання інноваційних технологій проектування і будівництва, сучасних конструкцій;

РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ МУЗЕЇВ

3.1 Загальні положення

Музей образотворчого мистецтва розташований на території НВЦ Експоцентру України, у павільйоні №6.

Загальна площа території Національного комплексу «Експоцентру України» - 286,3 га, з них: понад 48 гектарів — забудовані землі, 171 гектарів — садово- та лісопаркова зони, 3,5 гектарів — ставки і озера. Закрита виставкова експозиційна площа — 18 тис. кв.м., експозиційна відкрита площа — 21 тис. кв.м., площа демонстраційних майданчиків, контурних полів — 30 тис. кв.м.

Загальна площа виставкових залів на території - 38 681,5 м²

Територія «Експоцентру України» географічно розташована в заповідному Голосіївському лісі на південному заході Києва за адресою: проспект Академіка Глушкова, 1.

В межах території комплексу знаходиться об'єкт культурної спадщини-ресторан «Вітряк» (1968 р., Наказ Управління охорони пам'яток історії, культури та історичного середовища від 18.09.2002 № 157).

Рельєф території відносно рівнинний з невеликим нахилом поверхні. Зафіксовані абсолютні відмітки поверхні землі від 178,0 м до 180,0 м. Територія, розташована в південно - західній частині Києва, та в перетині загальноміської магістралі - проспекту Академіка Глушкова та магістралі безперервного руху – вулиці Академіка Заболотного, яка і являє собою основну об'їзну магістраль правобережної частини м. Києва і через систему загальноміських магістралей забезпечує зручні транспортні зв'язки з усіма районами.

3.2 Благоустрій території

Експоцентр – це майже дві сотні споруд, у тому числі, пам'ятки архітектури та містобудування, фонтани, оранжереї, лісопаркова зона і навіть водонапірна башта. За минулий рік тут проводили дозвілля 3,8 мільйона людей. Щороку на території ВДНГ відбуваються виставки, фестивалі й інші заходи.

Територія виставкового центру умовно поділена на так звані кластери – місця, де пов'язані між собою за функціями проекти, освітні або спортивні. Комплекс НВЦ Експоцентру включає 180 будинків і споруд, 20 з яких мають статус пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення України – це є вхідні пропілеї, головний павільйон та павільйони № 2-10 навколо центральної площі, будівлі ресторанів, оранжерея, 2 кіоски, 4 фонтани та водонапірна башта, скейт-парк велосипедні доріжки, паркова зона, відкрита автостоянка, зона інженерного забезпечення.

Музей образотворчого мистецтва знаходиться у павільйоні № 6. В'їзд на територію ділянки розташований з центральної вулиці.

Озеленення виконано у вигляді газонів, квітників, декоративних кущів та дерев. Більша частина ділянки на даний час засаджена вуличними декоративними насадженнями вздовж доріг. Для даної території комплексу характерні також відкриті місця без рослинного покриву або з незначним трав'янисто-чагарниковим покривом.

Розділ 2.3 Просторово-конструктивне рішення.

Короткий опис конструкцій: фундаментів, стін, перегородок, сходів, перекриття ті інших елементів будівлі.

Фундамент - монолітна плита. Стіни будівлі несучі, масивні. Товщина несучих стін 380мм, товщина перегородок 250 мм. Конструкція – великопанельна.

Конструкція перекриття безбалкова, спосіб виготовлення монолітний. На першому поверсі встановлено колони із панорамними стрічковими вікнами по периметру даного рівня.

Сходи, що ведуть на другий поверх, каркасні з косоуром, дерев'яні. Перегородки залізобетонні товщиною 120мм. Перекриття міжповерхове, монолітне залізобетонне безбалкове.

Підлога у транзитному просторі та у технічних приміщеннях – плитка.
Покрівля похила

Було вмонтовано перегородки у центральному приміщенні, для розділення центральної зали та конферен-зали. Вмонтовано перегородку у коридорі, для розміщення там певних експонатів. Приміщення санвузлів не переносились та не додавались.

3.5 Концепція дизайну інтер'єру

Площа забудови: 690 кв.м

Поверховість: 2 поверхи Евакуаційні виходи 2, Споруда класичного типу Має обрамлення колони, портик, аттик, є задній дворик, омбрамлює його колонадою, Кабінетного типу приміщення. На першому і другому поверсі 13 осей вертикальних, 8 горизонтальних. Загальна площа за поверхами 1380 кв.м

Головна концепція дизайну, облаштувати приміщення за новітніми технологіями. Створити кімнати з 3де простором, де відвідувачі зможуть поринути в світ минулого. Багато відвідувачів, самі хочуть ознайомитись з експонатами,тому створити розмовне ознайомлення з даними експонатами(бот) де можна навіть задавати питання, і отримати відразу відповіді, (за допомогою запрограмованого бота) замінити екскурсоводів, так як в Україні зараз стоїть проблема з зарплатами для працівників, таким чином замінити людську працю. Зробити кафе,надати для

нього певного стильового значення, де люди зможуть поринути в історичні часи своєї батьківщини. Вмонтувати перегородки у вестибюлі, для створення конференц-зали, та перегородку у коридорі, для розміщення там певних експонатів. Окрема зала для проведення семінарів, майстер-класів, виставок. Також буде бібліотека.

Зробити кімнату з функцією відчуття дотиком. Так звана кімната, Доторкнутись до мистецтва. Головна мета музею:

- Побачити
- Відчути
- Запам'ятати

Щоб кожен відвідувач міг не тільки побачити й почути, а й відчути ту атмосферу.

Зроблений проект за стилістикою контемпорарі, це сучасний стиль, в який характеризується функціональністю, естетикою та простотою. Акцент в стилі завжди ставиться на декоруванні приміщень.

Кольорова гама музею зроблена в пастельних тонах, виглядає просто і естетично, це не буде відволікати відвідувачів від музейних художніх витворів.

Висновки до 3-го розділу

В даному розділі було досліджено, та виявлено, що музей повинен не тільки зберігати, вивчати й експонувати колекції, довірених державою, але й демонструвати їх якісно відвідувачам. В діяльності музеїв на даний час можна спостерігати, що успішне впровадження інформаційних технологій веде до кращих змін в організації обліку та управлінні музейними колекціями, розвитку наукових досліджень, появи нових музейних продуктів, співпраці щодо створення та використання корпоративних баз даних.

Також, необхідно визнати той факт, що глобальна інформатизація музеїв, використання інформаційних ресурсів таких установ – головні інструменти музеїв як соціально-культурних інститутів в духовній освіті, так і в культурному вихованні людей.

Основними завданнями сучасних музейних структур, є створення умов для розвитку соціальної активності, розкриття творчого потенціалу особистості, також самореалізація в сфері дозвілля та освіти. Музей приваблює відвідувачів не тільки як джерело отримання нових знань та інформації, але й як місце організації дозвілля і культурного відпочинку.

Новітні мультимедійні технології активно включаються в музейний простір, створюють нові функції для їх життєдіяльності, відкривають нові можливості передачі музейної інформації відвідувачам.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Дослідивши та опрацювавши тему музейної сфери, можна узагальнити висновки з даного дослідження, особливостей проектування дизайну, який спрацьовує на користь людині.

Аналізуючи нинішній стан розвитку музейної справи, дослідники вказують на можливість виділення нового, сучасного, етапу розвитку музеєзнавства, пов'язаного з аналізом процесу впровадження в музейну справу нових технологій – як інформаційних, так і організаційно-управлінських. Однак ці технології не змінюють і не повинні змінювати саму традиційну суть музейної діяльності, основні соціокультурні функції музею і його місію у сучасному суспільстві. Саме на основі цих висновків, я створювала проект музею образотворчого мистецтва, не порушуючи основної мети музею, доповнила його функціональними новітніми технологіями, що привертатиме до уваги не тільки цінителів мистецтва, а кожного фаворита інновацій.

Отже, дослідження музею як феномена підсистеми культури є важливим і актуальним для дослідження не тільки музею, а й культури в цілому, оскільки культурні установи та інститути являють собою одну з форм її буття і можуть дати безцінний матеріал для аналізу способів існування і алгоритмів подальшого розвитку культури.

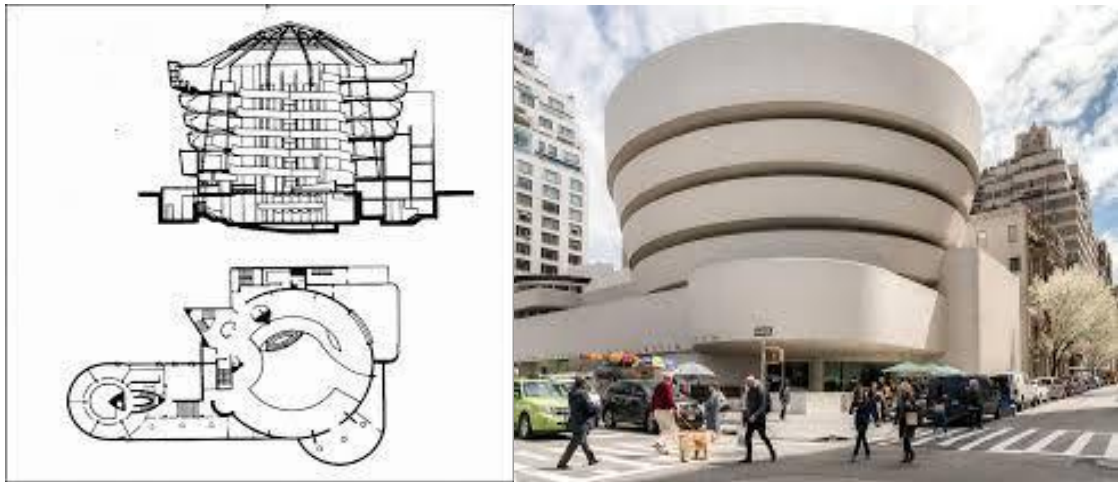
У дипломній роботі було досліджено історію музейної сфери України, досвід в проектуванні світових музеїв. Розроблено дизайн інтер'єру для музею образотворчого мистецтва, проведено дослідження основних напрямів інноваційних технологій у музейній діяльності, та застосування мультимедійних засобів для забезпечення комунікативної функції музеїв.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

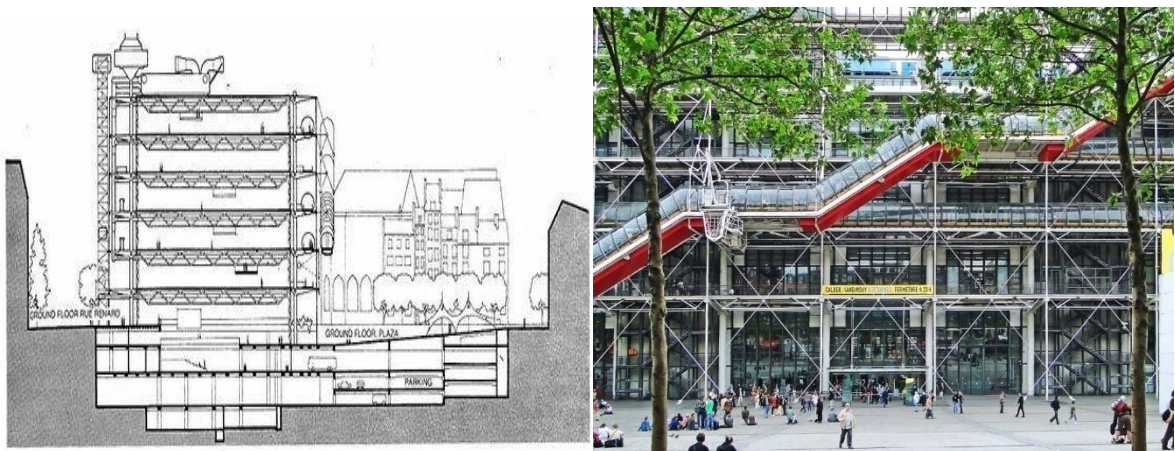
1. Бестужев-Лада И. Музей в системе культуры/ И. Бестужев- Лада, М. Озерная // Декоративное искусство СССР. – 1976. – № 9. – С.6-10.
2. Велика Л.П. Роль образної побудови експозиції у системі музейної комунікації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 17.00.08/ Л.П.Велика. – Харків, 2000. – 20с.
- 3.Гнатюк Л.Р. Методичні підходи до ревіталізації та реновації історичних будівель (аналіз досвіду) / О.А. Пламеницька, Л.Р. Гнатюк, І.Гуменюк // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Дизайн архітектурного середовища. НАУ. – К., 2019. Вип. 19. С.36–56.
- 4.Гнатюк Л.Р. Особливості реконструкції водонапірної вежі під готельно-ресторанний комплекс в історичному центрі м. Житомира / Л.Р. Гнатюк, К.П. Войтенко // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць. – Вип. 8. Технічна естетика – К.: НАУ, 2015. – С. 68–73. DOI: 10.18372/2415-8151.8.10468
5. Камерон Дункан. Музеи современному человеку//Курьер ЮНЕСКО. – 1970. – №10. – С. 22-27, 32.
6. Карпов В. Соціологія музейної справи. Теоретико-методологічні засади / В. Карпов // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. – К.: Міленіум, 2015. – Вип. 1 (4).
7. М.Біляшівській ("Наші національні скарби", 1918.) І.Свенцицький ("Про музеї і музейництво. Нариси і замітки", 1920).
8. Музей І. Труша запрошує дітей на віртуальні уроки-екскурсії. Режим доступу: <http://molodi.in.ua/muzejtrusha-virtualnyj>
9. Музейний фонд: формування, атрибуція, оцінка: Збірник матеріалів навч. семінару-практикуму 28 квітня 2018 р. Під заг. ред. Карпова В.В. – Київ. Упр. культ. Київськ. обл., 2018. . – 47 с. <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49761>

10. Навчання у музеї: Що? Де? Як? Чому? Навіщо? / Укл. В. Олійник, Т. Ольшанецька. – Львів, 2013.
11. Омеляненко, М., & Омеляненко, М. (2020). КОМФОРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ЛЮДИНИ ТА ОНОВЛЕНЕ НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ. Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування, (58), 118–128. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2020.58.118-128>
12. Розробки Г.Мезенцевої ("Музей України", 1959), Ю.Омельченка ("Історія музейного будівництва в Україні", 1972), Ю.Розуменка ("Этнографическое изучение населения юга Украины в XIX - начале XX века", 1986), З.Гудченко ("Музеї народної архітектури України", 1981), Г.Скрипник ("Етнографічні музеї України, 1989).
13. Смирний Д. Музеї Манхеттена (Нью-Йорк): архітектурно-дизайнерські реалії / Д.Смирний // Дослідницькі та науково-методичні праці. – 2011. – №19. – С.348-358.
14. Свінціцький І.О. Про музеї і музейництво. Нариси і замітки. – Львів, 1920. – 147 с.
15. Сорокіна А.І. Просвітницька діяльність Національного центру народної культури» Музей Івана Гончара». Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gileya/2011_51/Gileya51/I21_doc
16. Суходоля Л. Музей і діти Scavenger Hunt // Музейний простір. – 2013. – №1 (7). – С. 30–33.
17. Тригуб В., Іванченко Н. Музеї Київщини, Чернігівщини, Черкащини, Житомирщини. // Музеї України. - 2005. - № 3
18. Шудря Е. П., Шинкарук В. И., Новикова Л. И. Искусство в мире духовной культуры. Киев : Наукова думка, 1985. 238 с.
19. Яковлева А. М. Кич и художественная культура. М. : Знание, 1990. 64 с.

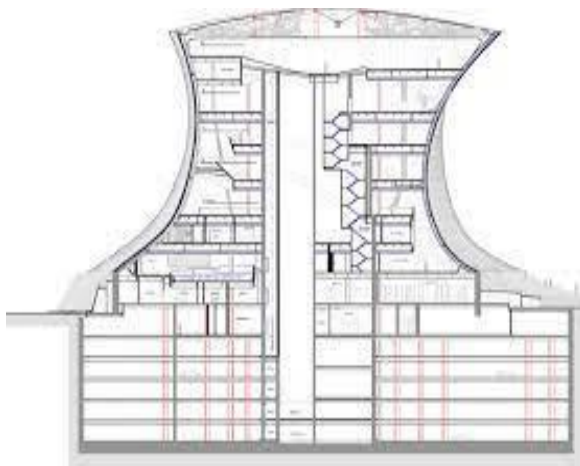
ДОДАТКИ

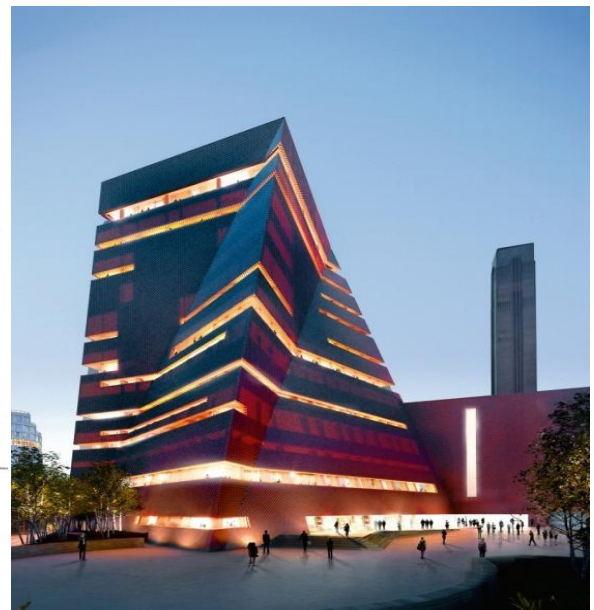
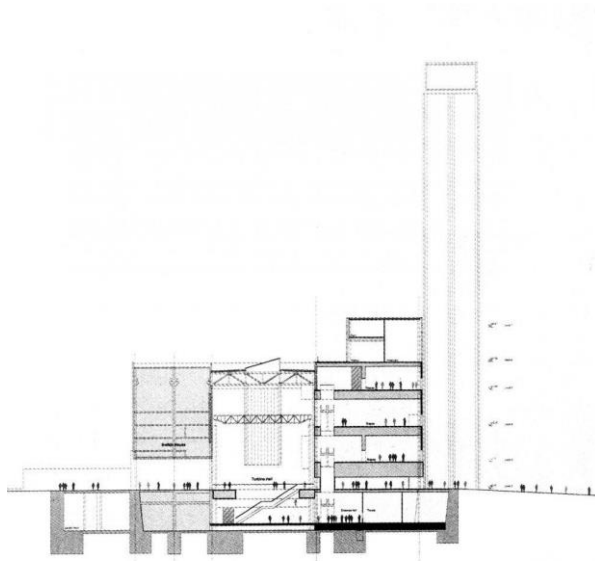
Мал. 1.1 Музей Гуггенхайма
Нью-Йорк, Френк Лойд Райт, 1959 р.

Мал. 1.2 Центр Помпиду
Париж, Річард Роджерс и Ренцо Пяно, 1977 р.

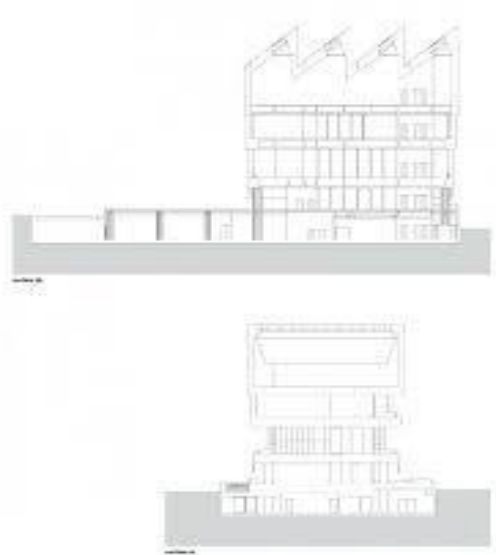

Мал. 1.3 Музей Гуггенхайма
Більбао, Френк Гері, 1997 р.

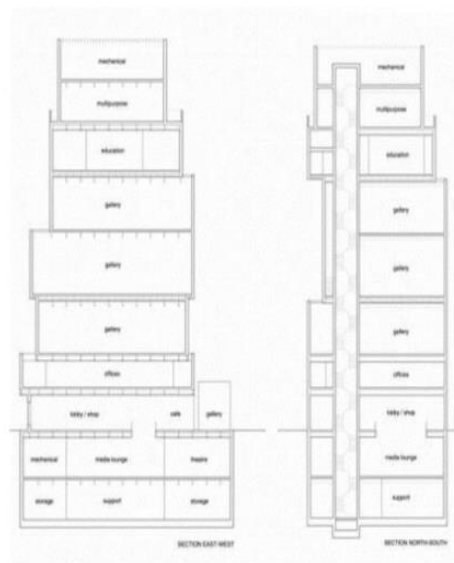

Мал 1.4 Тейт Модерн
Лондон, Жак Херцог і П'єр деМерон

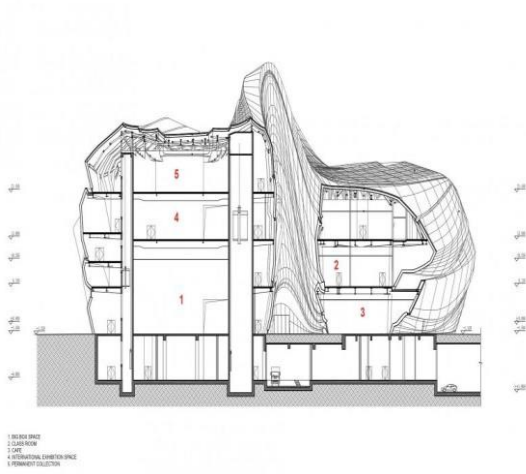

Мал 1.5 Денверський музей
 Деневер, Даніель Лієскінд, 2006

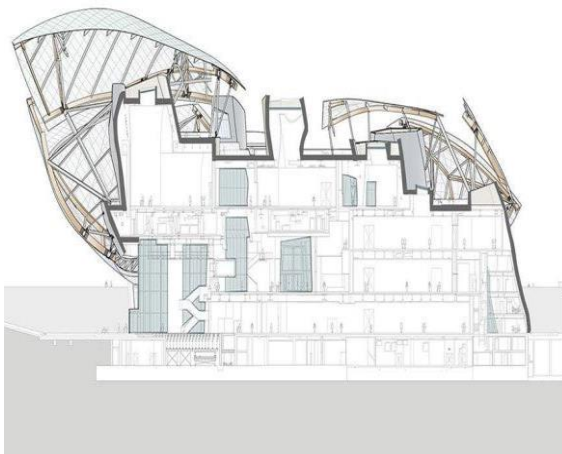

Мал. 1.6 Новий музей сучасного мистецтва
 Нью-Йорк, Кадзує Седзімаї Рює Нісідзава, 2007

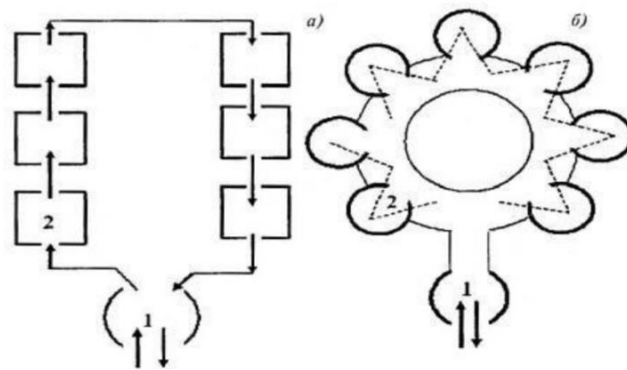
Мал 1.7 — Національний музей мистецтва XXI ст.

Рим, Заха Хадід, 2010

Мал. 1.9 Фонд Louis Vuitton

Париж, Френк Гері, 2014

Мал 2.1 Приклад планувальних схем музеїв. а. анфіладна схема,
 б. кільцева схема